

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/24-01/4
URBROJ: 613-01-03-2-24-11
Zagreb, 12. studenoga 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Ministarstvo rada,
mirovinskoga sustava,
obitelji i socijalne politike
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje i izvršenje plana	6
	Financijski izvještaji	8
	Programi financirani u 2023.	18
	Javna nabava	22
III.	REVIZIJA ZA 2023.	24
	Ciljevi i područja revizije	24
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	24
	Metode i postupci revizije	25
	Nalaz za 2023.	27
	Provedba naloga i preporuka	30

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, programi financirani u 2023. u dijelu koji se odnosi na aktivnost Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe – drugi osnivači i aktivnost Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Ministarstva

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva uređen je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20, 21/23 i 57/24). Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: politiku zapošljavanja, uređivanje radnih odnosa; tržište rada i aktivnu politiku zapošljavanja; programe radnih prekvalifikacija i povećanja zapošljivosti; sustav i politiku mirovinskoga osiguranja, evidenciju nezaposlenosti i pomoć pri zapošljavanju; socijalno partnerstvo i odnose sa sindikatima i udrugama poslodavaca u području radnopravnih odnosa, tržišta rada i zapošljavanja; radnopravni status hrvatskih državljana zaposlenih u inozemstvu i poslove vezane za njihov povratak i zapošljavanje u zemlji; radnopravni status stranih državljana zaposlenih u Republici Hrvatskoj; unaprjeđenje sustava zaštite na radu; međunarodnu suradnju na području rada i zapošljavanja.

Ministarstvo obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na: skrb o osobama i obiteljima koje nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba ili im je pomoć potrebna radi otklanjanja uzroka socijalne ugroženosti; utvrđivanje mreže ustanova socijalne skrbi i mreže djelatnosti te usklađivanje njihova rada i pružanje stručne pomoći; provođenje upravnog, inspekcijskog i stručnog nadzora nad radom ustanova socijalne skrbi, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, komorama, stalnim prikupljanjem humanitarne pomoći, humanitarnim akcijama, drugim pravnim i fizičkim osobama koje pružaju socijalne usluge i nad obavljanjem djelatnosti dadilje; odlučivanje o osnivanju, prestanku i statusnim promjenama ustanova socijalne skrbi; diseminiranje i analiziranje podataka o korisnicima u sustavu socijalne skrbi te izradu statističkih pregleda i izvješća; promicanje prava osoba s invaliditetom, podizanje kvalitete njihova života i razvoja izvaninstitucionalnih oblika skrbi za osobe s invaliditetom; unaprjeđivanje zakonodavne regulative u svrhu poboljšanja kvalitete življenja korisničkih skupina iz nadležnosti Ministarstva te razvoj usluga socijalne skrbi za njihove potrebe, razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi za starije osobe, obavljanje drugih poslova skrbi o starijim osobama koji nisu stavljeni u nadležnost drugim tijelima; zaštitu žrtava trgovanja ljudima; zaštitu izbjeglica te osiguranje integracije azilanata i osoba pod supsidijarnom zaštitom, zaštitu djece i mlađih punoljetnika s problemima u ponašanju te uključivanje u svakodnevni život nakon duljeg boravka u odgojnoj ustanovi; rehabilitaciju i resocijalizaciju ovisnika te prevenciju svih oblika ovisnosti; upravne i stručne poslove u vezi s udomiteljstvom i posvojenjem.

Ministarstvo obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na: brak i bračne odnose te posebnu zaštitu obitelji u kojima su narušeni međusobni odnosi; zaštitu od nasilja u obitelji; međusobne odnose roditelja i djece; zaštitu djece čiji roditelji žive odvojeno, zaštitu djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi, poticanje odgovornog roditeljstva, uzdržavanja i skrbi o članovima obitelji; poticanje razvoja programa rada u zajednici, razvoja i afirmacije volonterstva i rada udruga građana koje su potpora roditeljima, obitelji, djeci, djeci s teškoćama u razvoju i starijim osobama te svim socijalno osjetljivim skupinama stanovništva; poticanje i osnivanje savjetovašta za djecu, roditelje, djecu s teškoćama u razvoju, starije osobe i žrtve obiteljskog nasilja te obavljanje stručnog i inspekcijskog nadzora nad njihovim radom; proučavanje i istraživanje suvremenih problema obitelji, djece, djece s teškoćama u razvoju i starijih osoba te pružanje preventivno-terapijske pomoći.

Sudjeluje u pripremi programa i projekata te provedbi projekata iz programa Europske unije i ostalih oblika međunarodne pomoći.

Ministarstvo sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti ovoga Ministarstva.

Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti te obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnosti posebnim zakonom.

Vrijednosno značajniji izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su opći prihodi i primici državnog proračuna, pomoći iz Europskog socijalnog fonda (ESF), pomoći iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) te prihodi od igara na sreću.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (Narodne novine 97/20 i 36/22) utvrđeno je unutarnje ustrojstvo Ministarstva, nazivi upravnih organizacija i ustrojstvenih jedinica u sastavu Ministarstva, njihov djelokrug, način upravljanja tim jedinicama, način planiranja poslova, radno i uredovno vrijeme te okvirni broj potrebnih državnih službenika i namještenika. Prema navedenoj Uredbi ustrojeni su: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Uprava za rad i zaštitu na radu, Uprava za tržište rada i zapošljavanje, Uprava za mirovinski sustav, Uprava za upravljanje operativnim programima Europske unije, Uprava za programe i projekte, Uprava za obitelj i socijalnu politiku, Zavod za socijalni rad, Samostalni sektor za upravni i inspekcijski nadzor u socijalnoj skrbi, Samostalni sektor za drugostupanjski postupak, Samostalni sektor za reviziju i nadzor medicinskog vještačenja, Samostalni sektor za socijalno partnerstvo, Samostalni sektor za koordinaciju europskih poslova i međunarodne suradnje, Samostalni sektor za stratešku analizu, razvoj i upravljanje projektima te Samostalna služba za unutarnju reviziju.

Početkom 2023. Ministarstvo je imalo 454 zaposlenika, a koncem 2023. imalo je 463 zaposlenika. Od 29. travnja 2022. zakonski predstavnik je ministar Marin Piletić, prof.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Postupci i metode unutarnjih kontrola Ministarstva opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i uputama, kao i pisanim procedurama.

Tijekom 2023. Ministarstvo je, između ostalog, primjenjivalo sljedeće unutarnje akte: Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, Pravilnik o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda, Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe i njezina zamjenika, Pravilnik o zaštiti i obradi javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva, Interni pravilnik o djelovanju interne revizije Ministarstva, Uputu za obavljanje kontrola na licu mjesta kod primatelja transfera iz proračuna Ministarstva, Uputu o blagajničkom poslovanju te Uputu o načinu korištenja službenih automobila. Također, primjenjivane su pisane procedure i naputci, i to: Procedura stvaranja ugovornih obveza u postupcima jednostavne i javne nabave, Procedura vezana uz zaprimanje računa, Procedura naplate prihoda te Procedura izdavanja i obračunavanja putnih naloga.

Odredbom članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru propisano je da odgovorna osoba institucije uspostavlja upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Ministarstvo je u veljači 2022. ustrojilo registre rizika u šest ustrojstvenih jedinica s ukupno definiranih 39 rizika. Registri sadrže vrstu i kratak opis rizika, ukupnu izloženost riziku, područje utjecaja rizika, mjere za postupanje po rizicima te osobe zadužene za provođenje potrebnih mjera i rokove za njihovo izvršenje. U lipnju 2023. Ministarstvo je donijelo Strategiju upravljanja rizicima, čiji je cilj i svrha postaviti okvir unutar kojega će se u proces planiranja i donošenja odluka ugraditi upravljanje rizicima kao standard i sastavni dio upravljanja te će pomoći optimiziranju korištenja javnih sredstava. Ministarstvo prati i izvještava o provođenju mjera za smanjenje rizika.

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti odgovorna osoba institucije, čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Izjavom o fiskalnoj odgovornosti za 2023. (Obrazac 1b), iz ožujka 2024., ministar je potvrdio da su u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava, na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2023. utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava, na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2023. utvrđene su slabosti i nepravilnosti u području planiranja proračuna odnosno financijskog plana (rashodi i izdaci koji se financiraju iz EU sredstava nisu planirani realno, odnosno odstupanje između plana koji je usvojio Hrvatski sabor i konačnog izvršenja je veće od 5,0 %).

U skladu s odredbama članka 3. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, unutarnju reviziju Ministarstva provodi Samostalna služba za unutarnju reviziju koja daje stručna mišljenja i ima savjetodavnu ulogu u cilju poboljšanja poslovanja Ministarstva, procjenu poslovanja Ministarstva kroz procese i sustav unutarnjih kontrola na temelju upravljanja rizicima te davanja preporuke u svrhu postizanja veće učinkovitosti i djelotvornosti sustava. Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva u Samostalnoj službi za unutarnju reviziju sistematizirano je pet radnih mjesta, od čega su tri popunjena.

U siječnju 2021. Ministarstvo je donijelo Strateški plan Samostalne službe za unutarnju reviziju za razdoblje 2021. – 2023., kojim su utvrđeni najvažniji ciljevi, prioriteti i aktivnosti Samostalne službe za navedeno razdoblje. Na temelju Strateškog plana, u prosincu 2022., donesen je Godišnji plan Samostalne službe za unutarnju reviziju za 2023., kojim su sadržane aktivnosti unutarnje revizije vezane za ostvarivanje ciljeva jedinice za unutarnju reviziju iz strateškog plana te su određeni ciljevi, opseg i resursi potrebni za obavljanje svake pojedinačne revizije za 2023.

Godišnjim planom za 2023. planirane su četiri revizije, od čega su dvije iz područja naknada u sustavu socijalne skrbi (Revizija praćenja pravovaljanih rješenja s isplatama naknada za ugroženog kupca energenata i Revizija ostvarivanja i isplate prava na jednokratnu naknadu) te dvije revizije izvan područja Strateškog plana (Revizija osiguranja radničkih tražbina u slučaju blokade poslodavca i Revizija dodjele novčanih potpora „Zaklade Hrvatska za djecu“ za životne potrebe djece). Prema izvješću o realizaciji godišnjeg plana unutarnje revizije, sve planirane revizije su obavljene. Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za revidirana područja u 2023. sastavljeno je i dostavljeno ministru u siječnju 2024. Prema navedenom mišljenju, sustav unutarnjih kontrola, za područja poslovanja Ministarstva koja su bila revidirana u 2023., zadovoljavajući je uz stanovite nedostatke, za što je dano deset preporuka koje su u cijelosti provedene.

Ministarstvo je postupilo u skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22) te je na mrežnim stranicama objavilo zakone i druge propise koji se odnose na područje rada Ministarstva, program rada, izvješće o poslovanju, financijska izvješća, financijski plan, informacije o postupcima javne nabave, obavijesti o raspisanim natječajima, informacije o unutarnjem ustrojstvu te druge dokumente koji se odnose na rad Ministarstva. Također, sastavljeno je Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2023. i dostavljeno je povjereniku za informiranje u propisanom roku.

Etički kodeks Ministarstva je uređen Etičkim kodeksom državnih službenika (Narodne novine 40/11 i 13/12), koji je donijela Vlada Republike Hrvatske. Etičkim kodeksom državnih službenika utvrđena su pravila ponašanja državnih službenika i etička načela na temelju kojih postupaju državni službenici prilikom obavljanja službene dužnosti. Prema odredbama članka 15. Etičkog kodeksa državnih službenika, u svim državnim tijelima čelnik tijela imenuje povjerenika za etiku iz reda državnih službenika kojemu nije izrečena kazna za povredu službene dužnosti. U veljači 2021. Ministarstvo je donijelo Odluku kojom su imenovani povjerenik za etiku i zamjenik povjerenika za etiku, a u lipnju 2022. izmjenju Odluke o imenovanju zamjenika. Poveznica za Etički kodeks državnih službenika objavljena je na mrežnim stranicama Ministarstva.

Planiranje i izvršenje plana

Državnim proračunom za 2023., donesenim u prosincu 2022., planirana su sredstva za Ministarstvo u užem smislu (proračunska glava 05) u iznosu od 258.385.018,00 eura.

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2023., donesenim u lipnju i listopadu 2023. te preraspodjelama sredstava na temelju odluka ministra financija, iz siječnja, ožujka, travnja, rujna i prosinca 2023., financijski plan Ministarstva povećan je za 15.895.541,00 euro ili 6,1 % te iznosi 274.280.559,00 eura.

Vrijednosno značajnije izmjene i dopune financijskog plana u odnosu na početni financijski plan odnose se na povećanje sredstava za financiranje aktivnosti Operativni program Konkurentnost i kohezija – infrastruktura u iznosu od 15.000.000,00 eura ili 165,3 %, Odobranje financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom u iznosu od 11.710.103,00 eura ili 108,5 % i Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 9.139.738,00 eura ili 15,7 % te smanjenje sredstava za financiranje tekućeg projekta Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027. u iznosu od 17.051.096,00 eura ili 42,6 %.

Vrijednosno značajniji izvori financiranja planiranih rashoda su opći prihodi i primici državnog proračuna u iznosu od 125.310.266,00 eura, pomoći iz Europskog socijalnog fonda (ESF) u iznosu od 85.445.976,00 eura, pomoći iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) u iznosu od 24.073.921,00 eura te prihodi od igara na sreću u iznosu od 18.084.902,00 eura.

Sredstva su najvećim dijelom planirana za financiranje provedbe programa Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi u iznosu od 129.260.403,00 eura, Skrb za socijalno osjetljive skupine u iznosu od 97.705.947,00 eura, Socijalno osnaživanje osoba s invaliditetom u iznosu od 22.507.103,00 eura te Jačanje sustava socijalne sigurnosti u iznosu od 17.062.032,00 eura. Navedeni programi provode se putem aktivnosti, tekućih i kapitalnih projekata. Ministarstvo je u 2023. provelo navedene planirane programe te su, najvećim dijelom, ostvarene ciljane vrijednosti pokazatelja rezultata aktivnosti, tekućih i kapitalnih projekata.

Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za provedbu aktivnosti Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe – drugi osnivači u iznosu od 70.632.749,00 eura ili 25,7 % ukupno planiranih sredstava, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 67.408.037,00 eura ili 24,6 %, Operativni program Konkurentnost i kohezija – infrastruktura u iznosu od 24.073.921,00 eura ili 8,8 %, tekući projekt Operativni program ESF+ 2021. – 2027. u iznosu od 22.940.956,00 eura ili 8,4 % te aktivnosti Odobranje financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom u iznosu od 22.500.467,00 eura ili 8,2 % ukupno planiranih sredstava.

Prema podacima iz državne riznice, rashodi Ministarstva u 2023. izvršeni su u iznosu od 233.779.951,05 eura, što je 40.500.607,95 eura ili 14,8 % manje od plana. Vrijednosno najznačajnija sredstva utrošena su za financiranje aktivnosti Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe – drugi osnivači u iznosu od 70.123.910,80 eura, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 61.761.672,94 eura, Odobranje financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom u iznosu od 22.487.191,48 eura te Operativni program Konkurentnost i kohezija – infrastruktura u iznosu od 20.090.094,80 eura.

Vrijednosno najznačajnije odstupanje u odnosu na financijski plan odnosi se na tekući projekt Operativni program ESF+ 2021. – 2027. Rashodi su izvršeni u iznosu od 1.134.415,35 eura, što je 21.806.540,65 eura ili 95,1 % manje u odnosu na plan, najvećim dijelom zbog toga što nisu izvršeni rashodi za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava planirani u iznosu od 8.878.357,00 eura i rashodi za tekuće donacije iz EU sredstava planirane u iznosu od 8.708.357,00 eura. Prema dostavljenom obrazloženju odgovorne osobe, do navedenog odstupanja je došlo jer sredstva za plaćanje predujmova po ugovorima u okviru Poziva Zaželi – prevencija institucionalizacije nisu isplaćena planiranom dinamikom u 2023. Poziv za navedeni tekući projekt objavljen je 21. kolovoza 2023. S obzirom na to da posredničko tijelo 2 (Hrvatski zavod za zapošljavanje) nije tijekom prosinca 2023. dostavilo zahtjeve za plaćanje predujmova po potpisanim ugovorima, kako je bilo inicijalno planirano, sredstva su u 2023. ostala neutrošena.

U skladu s odredbom članka 38. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2024. i 2025. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2024. u iznosu od 242.446.205,00 eura te za 2025. u iznosu od 265.974.535,00 eura.

Ministarstvo je u prosincu 2020. donijelo Provedbeni program Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024., u kojem su navedene mjere koje Ministarstvo planira provesti do konca 2024. u cilju realizacije Programa Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2021. – 2024. Provedbeni program Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024. je izmijenjen i dopunjen u lipnju 2022., a nakon navedenih izmjena i dopuna ima 71 mjeru i 143 pokazatelja rezultata mjera. Većina mjera (57) definirana je u svrhu ostvarenja cilja Očuvanje radnih mjesta i socijalna sigurnost. Osim navedenog cilja, mjere su razrađene i u svrhu ispunjavanja ciljeva Održiv zdravstveni i mirovinski sustav, Gospodarski oporavak i poslovno okruženje te Učinkovita, transparentna i otporna država. Sastavni dio izmijenjenog i dopunjenog Provedbenog programa Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024. je tablični prikaz koji uključuje: naziv i svrhu provedbe mjere, procjenu troška provedbe pojedine mjere, poveznicu s izvorima financiranja, okvir za praćenje provedbe koji se sastoji od ključne točke ostvarenja za svaku mjeru, rokove provedbe te pokazatelje rezultata za svaku mjeru s definiranim početnim i ciljnim vrijednostima za svaku godinu provedbe.

Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2023. doneseno je u siječnju 2024. Prema podacima iz Godišnjeg izvješća, provedba većine mjera je u tijeku. Ciljne vrijednosti za 2023. ostvarene su za 91 ili 63,6 % pokazatelja mjera.

Godišnjim planom rada za 2023., koji je Ministarstvo donijelo u prosincu 2022., definirane su aktivnosti koje će se provoditi u cilju realizacije mjera sadržanih u Provedbenom programu Ministarstva za razdoblje 2021. – 2024.

U Godišnjem izvještaju o radu Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za 2023., koji je Ministarstvo donijelo u travnju 2024., iskazani su podaci o ostvarenju ciljeva koje je Ministarstvo planiralo ostvariti tijekom 2023., a koji su vezani za posebne ciljeve i mjere sadržane u Provedbenom programu Ministarstva. Prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o radu Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za 2023. godinu, od 70 planiranih aktivnosti za ostvarenje ciljeva (prikazane prema ustrojstvenim jedinicama Ministarstva) 63 aktivnosti su provedene, a sedam aktivnosti je djelomično provedeno.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji predani su Ministarstvu financija u elektroničkom obliku putem aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika (aplikacija RKPFI) u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 239.903.525,01 euro, što je 29.961.242,19 eura ili 11,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	17.321.783,45	22.607.418,42	130,5
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	102.027.325,32	83.241.782,94	81,6
3.	Prihodi od imovine	719.720,10	459.778,71	63,9
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	25.681.669,17	53.573,75	0,2
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	38.966,48	4.140,91	10,6
6.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	124.075.302,68	133.536.830,28	107,6
Ukupni prihodi		269.864.767,20	239.903.525,01	88,9

Vrijednosno značajnije ostvareni su prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 133.536.830,28 eura, koji čine 55,7 % ukupnih prihoda i pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 83.241.782,94 eura, koje čine 34,7 % ukupnih prihoda.

Smanjenje ostvarenih prihoda u 2023. u odnosu na prethodnu godinu najvećim je dijelom rezultat smanjenja prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 25.628.095,42 eura. U okviru navedenih prihoda u 2022. iskazani su prihodi za naknadu za ugroženog kupca energenata u iznosu od 25.638.373,66 eura, a prema odredbi članka 317. Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine 18/22, 46/22, 119/23 i 71/23), od 1. siječnja 2023. počeo je s radom Hrvatski zavod za socijalni rad, nadležan za ostvarivanje prihoda za naknadu za ugroženog kupca energenata.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 22.607.418,42 eura. Odnose se na naknade za priređivanje igara na sreću ostvarene na temelju odredaba Zakona o igrama na sreću (Narodne novine 87/09, 35/13, 158/13, 41/14, 143/14 i 114/22) i Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2023. godinu (Narodne novine 31/23).

Prihodi od imovine u iznosu od 459.778,71 euro odnose se na prihode ostvarene od dobiti društva Hrvatska lutrija d.o.o.

Iz 2022. preneseni su prihodi od igara na sreću u iznosu od 6.621.486,16 eura. Tijekom 2023. uplaćeno je 23.067.197,13 eura, utrošena su sredstva od igara na sreću u iznosu od 19.910.109,75 eura te neutrošena namjenska sredstva od igara na sreću prenesena u 2024. iznose 9.778.573,54 eura.

Prihodima od igara na sreću i prihodima od imovine financirani su programi i projekti u okviru aktivnosti Odobravanje financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom u iznosu od 9.071.639,48 eura, Udruge u socijalnoj skrbi u iznosu od 8.611.094,53 eura, Zaklada Hrvatska za djecu u iznosu od 1.849.008,87 eura te Razvoj volonterstva u Republici Hrvatskoj u iznosu od 378.366,87 eura.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 83.241.782,94 eura i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 18.785.542,38 eura ili 18,4 %, najvećim dijelom zbog manje ostvarenih pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU u iznosu od 14.593.069,97 eura. Odnose se na pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU u iznosu od 80.135.913,26 eura (od čega se na tekuće pomoći odnosi 59.779.987,00 eura, a na kapitalne pomoći 20.355.926,26 eura) i tekuće prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 3.105.869,68 eura.

Prihodi od tekućih pomoći od institucija i tijela EU najvećim dijelom u iznosu od 59.618.497,72 eura odnose se na sredstva pomoći Europskog socijalnog fonda (ESF), od čega su vrijednosno najznačajnija sredstva doznačena za realizaciju aktivnosti Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 51.879.613,99 eura.

Prihodi od kapitalnih pomoći od institucija i tijela EU najvećim dijelom u iznosu od 20.090.094,80 eura odnose se na sredstva Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) za realizaciju Operativnog programa Konkurentnost i kohezija – infrastruktura.

Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna odnose se na neutrošeni iznos ostalih prihoda za posebne namjene kod ustanova u socijalnoj skrbi. Na temelju upute Ministarstva financija iz 2017., Ministarstvo iskazuje neutrošeni iznos sredstava ustanova u socijalnoj skrbi u okviru računa 1672 i 6391.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 53.573,75 eura i odnose se na prihode državne uprave, odnosno uplate pristojbi/naknada iz područja stručnih ispita zaštite na radu.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza odnose se na prihode iz državnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 133.278.828,02 eura i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 258.002,26 eura. Najvećim dijelom namijenjeni su za financiranje sljedećih aktivnosti: Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe – drugi osnivači u iznosu od 70.123.910,81 euro, Dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 14.316.928,99 eura, Administracija i upravljanje u iznosu od 13.738.721,22 eura te Odobravanje financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom u iznosu od 13.415.552,00 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 233.644.096,12 eura, što je 26.870.605,56 eura ili 10,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	12.511.909,62	13.260.934,77	106,0
2.	Materijalni rashodi	6.380.696,22	6.626.318,24	103,8
3.	Financijski rashodi	4.142.020,90	710.312,41	17,1
4.	Subvencije	3.332.488,51	1.166.011,50	35,0
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	55.765.545,65	45.142.842,33	81,0
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	84.409.218,09	73.652.734,94	87,3
7.	Ostali rashodi	93.150.810,71	92.604.371,00	99,4
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	822.011,98	480.570,93	58,5
Ukupni rashodi		260.514.701,68	233.644.096,12	89,7
Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)		269.864.767,20	239.903.525,01	88,9
Višak prihoda		9.350.065,52	6.259.428,89	66,9

Vrijednosno značajniji ostvareni su ostali rashodi u iznosu od 92.604.371,00 euro, koji čine 39,6 % ukupnih rashoda, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 73.652.734,94 eura, koje čine 31,5 % ukupnih rashoda te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 45.142.842,33 eura, koje čine 19,3 % ukupnih rashoda.

Smanjenje rashoda u 2023. za 26.870.605,56 eura u odnosu na 2022. najvećim je dijelom rezultat smanjenja rashoda za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade za 10.756.483,15 eura ili 12,7 % te smanjenja rashoda za pomoći danih u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 10.622.703,32 eura ili 19,0 %. U okviru rashoda za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i drugih naknada u 2022. iskazani su rashodi za naknadu za ugroženog kupca energenata u iznosu od 28.035.653,92 eura, a od početka 2023. navedeni rashodi se planiraju i ostvaruju u Hrvatskom zavodu za socijalni rad. U odnosu na prethodnu godinu, rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna su manji zbog prethodno ugovorenih projekata za koje su se isplate provodile kroz više godina i bile u sve manjim iznosima.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 13.260.934,77 eura. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 11.159.995,04 eura, doprinose na plaće u iznosu od 1.698.685,45 eura i ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, darovi za djecu, regres za godišnji odmor, otpremnine, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj i ostalo) u iznosu od 402.254,28 eura. U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni za 749.025,15 eura ili 6,0 % zbog povećanja osnovice plaća državnih službenika i povećanja broja zaposlenih.

U okviru rashoda za brutoplaće na aktivnosti Naknada za štete po sudskim presudama iskazani su rashodi u iznosu od 340.205,24 eura, za isplatu razlike plaća po sudskim presudama zaposlenicima u ustanovama socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska. Zaposlenici navedenih ustanova podnijeli su tužbe za isplatu razlika plaća za razdoblje od prosinca 2015. do siječnja 2017. Od travnja 2021. ustanovama socijalne skrbi dostavljane su presude koje nalažu isplatu razlika plaća s pripadajućim zateznim kamatama i sudskim troškovima. U okviru navedene aktivnosti, evidentirani su rashodi za plaću za 322 zaposlenika temeljem presuda ili nagodbi u kojima je tuženik ustanova socijalne skrbi, a Ministarstvo je obveze izvršavalo u skladu s pravomoćnim sudskim presudama.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 6.626.318,24 eura, a vrijednosno značajniji su rashodi za usluge u iznosu od 4.617.026,46 eura, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 799.942,56 eura te za ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 928.366,95 eura.

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.391.507,34 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 1.174.917,56 eura i računalne usluge u iznosu od 956.657,80 eura. Rashodi za usluge najvećim dijelom ostvareni su kroz aktivnost Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 429.809,98 eura (za projekt Share – Istraživanje o zdravlju, starenju i umirovljenju u iznosu od 197.528,80 eura i Implementacija Hrvatskog kvalifikacijskog okvira i razvoj alata u povezivanju obrazovanja i tržišta rada u iznosu od 102.019,00 eura) te Operativnog programa Europskog socijalnog fonda Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027. u iznosu od 383.242,74 eura (vrijednosno značajniji rashodi su za savjetodavne usluge Svjetske banke u podršci u prijelazu institucionalne skrbi na skrb i podršku u zajednici za djecu, mlade i osobe s invaliditetom u iznosu od 216.000,00 eura). Također, u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. ostvareni su rashodi za zakupnine i najamnine za građevinske objekte u iznosu od 400.326,39 eura, najvećim dijelom za zakup poslovnih prostora za potrebe Uprave za upravljanje operativnim programima Europske unije u Zagrebu.

U okviru materijalnih rashoda, na ostale nespomenute rashode poslovanja odnosi se 928.366,95 eura. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na međunarodne članarine u iznosu od 381.866,35 eura (godišnja članarina za 2023. za članstvo Republike Hrvatske pri Međunarodnoj organizaciji rada) i na troškove sudskih postupaka u iznosu od 210.450,99 eura (parnični troškovi za 322 zaposlenika nastali u okviru parničnih postupaka koje su zaposlenici ustanova socijalne skrbi vodili pred općinskim sudovima protiv ustanova socijalne skrbi za isplatu razlike u plaćama).

Vrijednosno značajnije naknade troškova zaposlenima odnose se na naknade za službena putovanja u iznosu od 442.869,53 eura te naknade za prijevoz, rad na terenu i odvojeni život u iznosu od 267.700,63 eura.

Financijski rashodi u iznosu od 710.312,41 euro odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 587.887,56 eura te zatezne kamate u iznosu od 122.424,85 eura. Vrijednosno najznačajniji rashodi za bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 537.000,00 eura odnose se na isplatu poštarinu – naknadu u visini od 2,4 % od ukupnog iznosa otpremljenih novčanih naknada za isplatu socijalne pomoći korisnicima za prosinac 2022. Vrijednosno najznačajniji rashodi za zatezne kamate u iznosu od 120.955,33 eura odnose se na zatezne kamate koje su plaćene zaposlenicima u ustanovama za socijalnu skrb prema pravomoćnim sudskim presudama. Financijski rashodi su manji u odnosu na prethodnu godinu za 3.431.708,49 eura ili 82,9 % zbog manjih rashoda za isplatu poštarinu za isplatu socijalne pomoći korisnicima (isplata naknade za ugroženog kupca energenata od 1. siječnja 2023. prešla je u nadležnost Hrvatskog zavoda za socijalni rad).

Subvencije su ostvarene u iznosu od 1.166.011,50 eura, a financirane su iz sredstava Europskog socijalnog fonda i sredstava učešća za pomoći. Odnose se na subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima iz EU sredstava u iznosu od 788.118,10 eura, trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu od 288.650,63 eura, zadrugama u iznosu od 60.717,06 eura te trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 28.525,71 euro.

Sredstva su doznačena na temelju provedenih otvorenih poziva za dostavu projektnih prijedloga, odluke ministra o financiranju odnosno odabiru projekata i ugovora zaključenih između Ministarstva, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i korisnika bespovratnih sredstava. Vrijednosno najznačajnije subvencije u iznosu od 1.110.957,00 eura ostvarene su za provedbu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. Tijekom 2023. u okviru dva javna poziva zaključeno je 36 ugovora u iznosu od 5.248.447,89 eura. Prema obrazloženju odgovorne osobe, u odnosu na prethodnu godinu, subvencije su manje za 2.166.477,01 euro ili 65,0 % zbog prethodno ugovorenih projekata koji su imali različitu duljinu razdoblja provedbe, a isplate su se provodile kroz više godina i bile u sve manjim iznosima.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 45.142.842,23 eura, a financirane su sredstvima Europskog socijalnog fonda, općih prihoda i primitaka te sredstvima učešća za pomoći. Vrijednosno značajnije pomoći dodijeljene su za provedbu aktivnosti Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 26.097.763,82 eura i Dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 14.316.928,99 eura.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za pomoći u okviru aktivnosti Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. ostvareni su u iznosu od 21.522.539,53 eura za provedbu projekta Zaželi – program zapošljavanja žena – faza III (dalje u tekstu: Zaželi). Program Zaželi provodi se u skladu s europskim i nacionalnim preporukama o unaprjeđivanju žena na tržištu rada i zaštite prava žena.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu od 73.652.734,94 eura. Odnose se na naknade građanima i kućanstvima u naravi u iznosu od 69.895.059,74 eura te naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu od 3.757.675,20 eura. Najvećim su dijelom ostvarene u okviru aktivnosti Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe – drugi osnivači u iznosu od 70.123.910,80 eura, od čega su vrijednosno značajnije ostale naknade iz proračuna u naravi u iznosu od 66.467.587,09 eura. Navedene naknade odnose se na smještaj djece i odraslih osoba u domovima i skloništima u iznosu od 57.957.585,68 eura te na naknade za usluge pomoć u kući u iznosu od 8.510.001,41 euro. Naknade su ostvarene na temelju ugovora o pružanju socijalnih usluga zaključenih s ustanovama čiji osnivač nije Republika Hrvatska te drugim pravnim i fizičkim osobama.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 92.604.371,00 euro i odnose se na tekuće donacije u iznosu od 72.380.752,67 eura, kapitalne donacije u iznosu od 20.090.094,80 eura te naknade šteta pravnim i fizičkim osobama u iznosu od 133.523,53 eura. Vrijednosno značajniji ostali rashodi odnose se na aktivnosti Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 30.183.762,64 eura, Odobravanje financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom u iznosu od 22.487.191,48 eura te Operativni program Konkurentnost i kohezija – infrastruktura u iznosu od 20.090.094,80 eura. Financirani su iz prihoda od igara na sreću, općih prihoda i primitaka, sredstava učešća za pomoći te Europskog socijalnog fonda.

Vrijednosno značajniji rashodi u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 29.952.832,77 eura, ostvareni su na temelju 13 otvorenih poziva, nakon kojih su donesene odluke o financiranju projekata te je zaključeno 1 890 ugovora u ukupnom iznosu od 436.618.412,74 eura.

Vrijednosno značajniji rashodi aktivnosti Odobravanje financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom odnose se na provedbu programa udruga koje pružaju usluge asistencije osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2022. do 2023. u iznosu od 18.937.666,27 eura. Sredstva su doznačena udrugama na temelju ograničenog poziva za prijavu dvogodišnjih programa udruga koje pružaju usluge asistencije osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2022. do 2023. (iz listopada 2021.), odluka ministra o raspodjeli financijskih sredstava te zaključenih 139 ugovora o dodjeli financijskih sredstava udrugama.

Rashodi za Operativni program Konkurentnost i kohezija – infrastruktura u iznosu od 20.090.094,80 eura ostvareni su nakon otvorenog poziva (Unapređivanje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga u zajednici kao podrška procesu deinstitutionalizacije – druga faza iz 2019.). Zaključeni su ugovori s 39 korisnika koji nisu korisnici državnog proračuna u sustavu socijalne skrbi u ukupnom iznosu od 54.391.092,22 eura.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 480.570,93 eura i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 341.441,05 eura ili 41,5 % (najvećim dijelom zbog manje ostvarenih rashoda za uredsku opremu i namještaj). Odnose se na ulaganja u računalne programe u iznosu od 338.340,30 eura i nabavu opreme u iznosu od 142.230,63 eura. Vrijednosno najznačajnija ulaganja u računalne programe odnose se na nabavu novog servisa upravljanja dokumentima i predmetima u iznosu od 255.491,00 euro.

Ministarstvo je iskazalo višak prihoda za 2023. u iznosu od 6.259.428,89 eura. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prijašnjeg razdoblja iznosi 23.008.485,46 eura (preneseni višak prihoda za razdoblje do konca 2022. u iznosu od 80.202.623,97 eura, koji je u 2023. umanjen za 57.194.138,51 euro, najvećim dijelom zbog izvršenih korekcija na temelju prijenosa sredstava aktivnosti Naknada za ugroženog kupca energenata u iznosu od 55.861.409,84 eura, s Ministarstva na Hrvatski zavod za socijalni rad) te višak prihoda i primitaka raspoloživ u narednom razdoblju iznosi 29.267.914,35 eura. Višak prihoda i primitaka raspoloživ u narednom razdoblju sastoji se od viška prihoda koji su ostvarile ustanove socijalne skrbi u iznosu od 19.163.634,34 eura i viška prihoda koji je ostvarilo Ministarstvo u iznosu od 10.104.280,01 euro. U skladu s Uputom Ministarstva financija u vezi s računovodstvenim praćenjem izvora ostalih prihoda za posebne namjene, višak prihoda ustanova u socijalnoj skrbi iz navedenog izvora financiranja iskazuje Ministarstvo, a ustanove sredstva mogu koristiti u sljedećoj godini (u državnoj riznici višak se prenosi na glavu 08660 Proračunski korisnici u socijalnoj skrbi) bez obzira na to koja je ustanova socijalne skrbi prihod ostvarila. Ministarstvo je ostvarilo višak prihoda najvećim dijelom iz prihoda od igara na sreću (izvor 41) u iznosu od 9.778.573,54 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 48.124.830,33 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	8.944.368,16	8.859.123,37	99,0
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	0,40	0,40	100,0
1.2.	Građevinski objekti	7.252.531,13	7.144.462,54	98,5
1.3.	Postrojenja i oprema	918.069,63	846.715,72	92,2
1.4.	Prijevozna sredstva	17.750,40	3.675,09	20,7
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	132.722,81	132.722,81	100,0
1.6.	Druga nefinancijska imovina	623.293,79	731.546,81	117,4
2.	Financijska imovina	88.010.253,68	39.265.706,96	44,6
2.1.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	2.393.410,95	2.489.667,20	104,0
2.2.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	527,57	0,00	-
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	80.495.215,16	29.491.196,59	36,6
2.4.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	13.535,90	13.191,94	97,5
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	5.107.564,10	7.271.651,23	142,4
	Ukupno imovina	96.954.621,84	48.124.830,33	49,6
3.	Obveze	7.807.102,16	9.997.792,61	128,1
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	7.730.745,46	9.997.547,61	129,3
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	76.356,70	245,00	0,3
4.	Vlastiti izvori	89.147.518,68	38.127.037,72	42,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	96.954.620,84	48.124.830,33	49,6
	Izvanbilančni zapisi	61.344.411,42	79.598.510,65	129,8

Koncem 2023. vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora manja je za 48.829.790,51 euro ili 50,4 %, u odnosu na stanje početkom godine. Vrijednosno najznačajnije smanjenje odnosi se na potraživanja za prihode poslovanja koja su u odnosu na stanje iskazano početkom godine manja za 51.004.018,57 eura ili 63,4 % (najvećim dijelom zbog smanjenja potraživanja za uplaćena sredstva distributera električne energije u iznosu od 55.861.409,84 eura, radi prijenosa aktivnosti Naknada za ugroženog kupca s Ministarstva na Hrvatski zavod za socijalni rad).

Nefinancijska imovina iskazana je koncem 2023. u vrijednosti od 8.859.123,37 eura, od čega se na građevinske objekte odnosi 7.144.462,54 eura.

Vrijednosno značajniji građevinski objekti odnose se na dio nekretnine na lokaciji u Zagrebu, Trg Nevenke Topalušić 1 (u kojoj je smješten dio Ministarstva, dok je drugi dio Ministarstva smješten u nekretnini koju koristi na temelju Odluke Ministarstva državne imovine o dodjeli na korištenje nekretnine u Zagrebu, na adresi Ulica grada Vukovara 78) u iznosu od 5.600.543,96 eura, Dom za starije i nemoćne osobe u Zagrebu, Hotel Park (koji koristi suvlasnik Grad Zagreb za smještaj starih i nemoćnih osoba na temelju Ugovora o korištenju zajedničke nekretnine) u iznosu od 1.267.145,32 eura te šest stanova u Sinju (koje na temelju Ugovora o zajedničkoj kupnji stana suvlasnik Grad Sinj daje u najam socijalno ugroženim osobama prema kriterijima Grada uz suglasnost Centra za socijalnu skrb Sinj) u iznosu od 210.257,81 euro.

Vrijednost postrojenja i opreme iskazana je u iznosu od 846.715,72 eura, a vrijednosno najznačajnija odnosi se na uredski namještaj u iznosu od 371.281,13 eura te računalna i računalnu opremu u iznosu od 217.559,31 euro.

Vrijednosno najznačajnija druga nefinancijska imovina odnosi se na ulaganja u računalne programe u iznosu od 730.417,76 eura.

Nefinancijska imovina u pripremi iskazana je u vrijednosti od 132.722,81 euro i odnosi se na uplaćena sredstva Ministarstva u 2003. za adaptaciju objekta Crvenog križa Ivanić-Grad, koji je bio namijenjen za potrebe poslovnog prostora Centra za socijalnu skrb Ivanić-Grad.

Koncem 2023., nakon ispravka vrijednosti potraživanja od zaposlenih u iznosu od 4.815,67 eura, iskazana su ukupna potraživanja u iznosu od 31.994.055,73 eura. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 29.491.196,59 eura, potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 2.489.667,20 eura i od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 13.191,94 eura.

Potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo odnose se na potraživanja od zaposlenih u iznosu od 7.838,42 eura, potraživanja za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 6.476,77 eura te ostala potraživanja u iznosu od 2.475.352,01 euro.

Ostala potraživanja odnose se na potraživanja za povrate od EU projekata u iznosu od 2.159.105,83 eura, potraživanja od udruga u iznosu od 164.350,02 eura, potraživanja za naknade koje se refundiraju od HZZO-a (za bolovanje i ozljede na radu) u iznosu od 109.613,00 eura i druga potraživanja u iznosu od 42.283,16 eura.

Potraživanja za povrate od EU sredstava (financirana sredstvima Europskog socijalnog fonda i sredstvima učešća u pomoći) i potraživanja od udruga (financirana prihodima od igara na sreću) odnose se na potraživanja za neutrošena sredstva, nenamjenski utrošena sredstva te neprihvatljive troškove za sredstva koja se dodjeljuju korisnicima (neprofitnim organizacijama, jedinicama lokalne i regionalne samouprave) na temelju objavljenih poziva za prijavu programa.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 29.491.196,59 eura odnose se na potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena u nadležni proračun. Vrijednosno najznačajnija potraživanja u iznosu od 19.163.634,11 eura odnose se na neutrošena sredstva koja se kao višak prenose u 2024. za glavu 08660-Proračunski korisnici u socijalnoj skrbi (višak koje ustanove ostvaruju prikupljanjem prihoda za sufinanciranje cijene usluge, participacije i drugo). Potraživanja u iznosu od 6.967.032,16 eura odnose se na potraživanja od udruga vezana za aktivnost Odobravanje financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom.

Od ukupnih potraživanja koncem 2023. u iznosu od 31.994.055,73 eura, dospjela potraživanja iskazana su u iznosu od 13.191,94 eura, a nedospjela u iznosu od 31.980.863,79 eura. Dospjela potraživanja se odnose na potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (potraživanje za stan na kojem je postojalo stanarsko pravo te je pokrenut postupak naplate potraživanja).

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu od 7.271.651,23 eura odnose se na kontinuirane rashode budućih razdoblja, od čega se vrijednosno najznačajniji odnose na rashode za naknade građanima i kućanstvima (za prosinac 2023., isplaćene u siječnju 2024.) u iznosu od 6.062.524,94 eura.

Obveze su koncem 2023. iskazane u iznosu od 9.997.792,61 euro i u cijelosti su nedospjele. Vrijednosno značajnije obveze odnose se na obveze za naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 6.062.524,94 eura, obveze za zaposlene u iznosu od 1.123.944,61 euro (obračunana plaća za prosinac 2023. i naknade materijalnih prava zaposlenika koje su isplaćene u siječnju 2024.) te ostale tekuće obveze u iznosu od 2.683.777,06 eura.

Vrijednosno značajnije obveze za naknade građanima i kućanstvima odnose se na obveze za smještaj korisnika u domovima čiji osnivač nije Republika Hrvatska (za tjelesno ili mentalno oštećene osobe, psihički bolesne odrasle osobe, skrb o starijim i nemoćnim osobama, smještaj u dječjim domovima) u iznosu od 4.720.526,84,00 eura te obveze za pomoć u kući (obavljanje kućanskih poslova, održavanje osobne higijene, obavljanje svakodnevnih drugih poslova, organiziranje prehrane – nabava i dostava gotovih obroka) u iznosu od 689.253,25 eura. U odnosu na prethodnu godinu, obveze za naknade građanima i kućanstvima su veće za 2.021.937,59 eura ili 50,0 %. Do povećanje obveza, prema obrazloženju odgovorne osobe, došlo je zbog više razloga. Od početka 2023. izvršena je korekcija cijene socijalnih usluga u skladu s metodologijom za izračun cijena socijalnih usluga i na temelju Intervala cijena socijalnih usluga (objavljenih na mrežnoj stranici Ministarstva). Također, u 2023. na temelju Zakona o socijalnoj skrbi objavljena su tri javna poziva za ulazak novih pružatelja socijalnih usluga u mrežu te su zaključeni novi ugovori (93 ugovora/aneksa) za različite vrste socijalnih usluga sukladno potrebama u mreži, što je također dovelo do povećanja ugovornih obveza u 2023.

U okviru ostalih tekućih obveza, vrijednosno značajnije su obveze za povrat u proračun u iznosu od 2.502.592,52 eura i obveze za jamčevine u iznosu od 181.169,16 eura. Vrijednosno značajnije obveze za povrat u proračun obuhvaćaju obveze za uplatu od EU projekata u iznosu od 2.159.105,83 eura te obveze za uplatu udruga u iznosu od 169.165,69 eura, a odnose se na neutrošena sredstva, nenamjenski utrošena sredstva i neprihvatljive troškove za sredstva koja se dodjeljuju korisnicima (neprofitnim organizacijama, jedinicama lokalne i regionalne samouprave, trgovačkim društvima) na temelju objavljenih poziva za prijavu programa.

Vlastite izvore u iznosu od 38.127.037,72 eura čine višak prihoda poslovanja u iznosu od 29.267.914,35 eura, vlastiti izvori iz proračuna u iznosu od 7.361.894,85 eura i ostali vlastiti izvori u iznosu od 1.497.228,52 eura.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 79.598.510,65 euro odnose se na instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 75.805.111,86 eura, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 3.694.339,70 eura te tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 99.059,09 eura. Instrumenti osiguranja plaćanja najvećim se dijelom odnose na zadužnice udruga u iznosu od 73.241.456,00 eura, za doznačena sredstva putem natječaja.

Potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku najvećim se dijelom odnose na potencijalne obveze iz sporova u kojima je tuženik ustanova socijalne skrbi (čiji je osnivač Republika Hrvatska, a prava i obveze osnivača ima Ministarstvo) u iznosu od 2.640.461,81 euro te na potencijalne obveze iz sporova u kojima je tuženik Ministarstvo u iznosu od 1.049.238,00 eura.

Programi financirani u 2023.

Sredstva Ministarstva planirana su u 2023. u ukupnom iznosu od 274.280.559,00 eura za financiranje provedbe programa: Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi u iznosu od 130.030.924,00 eura, Skrb za socijalno osjetljive skupine u iznosu od 97.705.947,00 eura, Socijalno osnaživanje osoba s invaliditetom u iznosu od 22.507.103,00 eura, Jačanje sustava socijalne sigurnosti u iznosu od 17.062.032,00 eura, Podrška sustavu mirovinskog osiguranja u iznosu od 3.712.522,00 eura, Socijalno osnaživanje obitelji i djece u iznosu od 3.231.497,00 eura te Socijalne pomoći i naknade u iznosu od 30.534,00 eura. Sredstva za provedbu navedenih programa planirana su u okviru 22 aktivnosti, pet kapitalnih te četiri tekuća projekta.

Sredstva Ministarstva utrošena su u 2023. u ukupnom iznosu od 233.779.951,05 eura. Vrijednosno značajnija sredstva utrošena su za provedbu programa Skrb za socijalno osjetljive skupine u iznosu od 98.328.019,00 eura te programa Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi u iznosu od 94.011.379,52 eura. Za provedbu drugih programa iz nadležnosti Ministarstva utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 41.440.552,53 eura.

Revizijom su obuhvaćene aktivnost Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe – drugi osnivači, u okviru programa Skrb za socijalno osjetljive skupine te aktivnost Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., u okviru programa Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi. Kriterij za odabir navedenih aktivnosti bila je financijska značajnost.

– Aktivnost Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe – drugi osnivači

Rashodi za provedbu aktivnosti Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe – drugi osnivači izvršeni su u iznosu od 70.123.910,80 eura, od čega se najvećim dijelom odnose na naknade u naravi u iznosu od 66.467.587,09 eura. Vrijednosno značajnije naknade u naravi odnose se na naknade za smještaj u domovima i skloništima u iznosu od 57.957.585,68 eura (za tjelesno ili mentalno oštećene osobe u iznosu od 25.040.691,00 euro, za psihički bolesne odrasle osobe u iznosu od 12.131.878,75 eura, skrb o starijim i nemoćnim osobama u iznosu od 9.814.216,94 eura, za djecu u iznosu od 5.455.950,53 eura i druge naknade u iznosu od 5.514.848,46 eura) te naknade za pomoć i njegu u kući u iznosu od 8.510.001,41 euro. Naknade su ostvarene na temelju ugovora o pružanju socijalnih usluga zaključenih s ustanovama čiji osnivač nije Republika Hrvatska te drugim pravnim i fizičkim osobama.

Prema odredbi članka 71. Zakona o socijalnoj skrbi, socijalne usluge su: prva socijalna usluga, usluga sveobuhvatne procjene i planiranja, savjetovanje, stručna procjena, psihosocijalno savjetovanje, socijalno mentorstvo, obiteljska medijacija, psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja, psihosocijalna podrška, rana razvojna podrška, pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja, pomoć u kući, boravak, organizirano stanovanje i smještaj.

Tijekom 2023. objavljena su tri javna poziva za podnošenje ponuda za sklapanje ugovora za pružanje socijalnih usluga upućenih pružateljima socijalnih usluga. Pozivi su objavljeni u skladu s Odlukom o mreži socijalnih usluga (iz svibnja 2023.) kojima je određen potreban broj i vrsta socijalnih usluga za područje Republike Hrvatske. Ponudu za zaključivanje ugovora mogli su podnijeti svi pružatelji socijalnih usluga koji imaju izvršno rješenje o ispunjavanju mjerila za pružanje socijalnih usluga, a s Ministarstvom nisu imali zaključen ugovor o pružanju socijalnih usluga. Nakon provedene administrativne provjere propisanog Obrasca za prijavu na javni poziv i druge dokumentacije ponuditelja, Ministarstvo je provelo postupak pregovaranja o količini i cijeni usluge te je obavilo odabir ponuditelja (o čemu se sastavlja zapisnik, a ponuditelju koji nije odabran dostavlja se obavijest s obrazloženjem).

Koncem 2023. s pružateljima socijalnih usluga bila su zaključena 504 ugovora, od čega su s odabranim ponuditeljima tijekom 2023. nakon objavljenih javnih poziva zaključena 422 ugovora. Zaključeni ugovori u najvećem dijelu se odnose na: 172 ugovora za usluge pomoć u kući, 112 ugovora za skrb za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom te 102 ugovora za smještaj starijih i teško bolesnih odraslih osoba. Preostali zaključeni ugovori odnose se na smještaj starijih osoba i osoba s mentalnim oštećenjem u domovima, smještaj djece i mlađih punoljetnih osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, smještaj žrtava obiteljskog nasilja i trgovanja ljudima te osoba ovisnih o drogi, alkoholu i drugim ovisnostima.

U ugovorima zaključenim s pružateljima usluga smještaja u domovima određena su prava, obveze i odgovornost u vezi s pružanjem usluge te opseg i kvaliteta usluga, cijena usluge, način plaćanja, raskid ugovora, odgovornost za štetu te izvještavanje o godišnjem utrošku sredstava koje je Ministarstvo doznalo pružateljima usluga smještaja u domovima. Prema zaključenim ugovorima, u slučaju da pružatelj usluge smještaja u domovima ne dostavi Ministarstvu godišnje izvješće o utrošku sredstava, Ministarstvo ima pravo jednostrano, pisanom izjavom raskinuti zaključeni ugovor. Nakon zaključenog ugovora pružatelj usluga smještaja svaki mjesec dostavlja Ministarstvu račun sa specifikacijom izvršenih usluga, a ispravnost računa prije isplate se kontrolira u Sektoru za planiranje, financije i proračun Ministarstva. Tijekom 2023. bila su aktivna 224 ugovora o pružanju socijalnih usluga smještaja u domovima. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2024.) dostavljeno je 167 godišnjih izvještaja o utrošku za uslugu smještaja u domovima, odnosno 74,6 %, koji se kontroliraju u okviru Ministarstva tijekom godine u kojoj su dostavljena. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2024.) 57 godišnjih izvještaja o utrošku za uslugu smještaja u domovima nije dostavljeno. Obavljen je uvid u zaključene ugovore te dostavljene račune (na odabranom uzorku), provjereno je izvršenje rashoda za smještaj u domovima (za psihički bolesne odrasle osobe, skrb o starijim i nemoćnim osobama i za djecu) te je utvrđeno da se rashodi izvršavaju u skladu sa zaključenim ugovorima.

Prema odredbama članka 103. Zakona o socijalnoj skrbi, pružatelji usluge pomoć u kući su domovi socijalne skrbi, centri za pomoć u kući, udruge, vjerske zajednice i druge pravne osobe te fizičke osobe kao obrtnici. Postupak za priznavanje prava na uslugu pomoći u kući provode područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad, nadležni prema prebivalištu korisnika, a obuhvaća organiziranje prehrane (priprema ili nabava i dostava gotovih obroka), obavljanje kućnih poslova, održavanje osobne higijene i zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba. Prilikom prijave na objavljeni javni poziv Ministarstva, pružatelj usluge popunjava obrazac za prijavu te prilaže Izjavu da se navedena usluga ne financira iz drugih izvora. Također, prilaže rješenje županijskog nadležnog Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb koje se izdaje ako su zadovoljeni minimalni uvjeti prostora, opreme i radnika za pružanje usluge pomoć u kući.

Povjerenstvo Ministarstva sastavlja Zapisnik o administrativnoj provjeri prijave na javni poziv u kojem potvrđuje da je prijava pravodobna, potpuna te da ju je podnijela osoba ovlaštena za zastupanje, nakon čega Ministarstvo s pružateljem usluga zaključuje ugovor. Ugovori su zaključeni s pružateljima usluga pomoći u kući za razdoblje od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2025. te je, između ostalog, ugovoreno dostavljanje Ministarstvu godišnjeg izvještaja o utrošku sredstava do konca ožujka tekuće godine za prethodnu godinu. Prema zaključenim ugovorima, u slučaju da pružatelj usluge pomoć u kući ne dostavi Ministarstvu godišnje izvješće o utrošku sredstava, Ministarstvo ima pravo jednostrano, pisanom izjavom raskinuti zaključeni ugovor. Pružatelj usluga, prema zaključenom ugovoru, svaki mjesec dostavlja Ministarstvu račun sa specifikacijom izvršenih usluga. Tijekom 2023. Ministarstvo je zaključilo 172 ugovora o pružanju socijalnih usluga pomoći u kući. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2024.) dostavljeno je 110 godišnjih izvještaja o utrošku za uslugu pomoći u kući, odnosno 64,0 %, a Ministarstvo je pružateljima usluga koji nisu dostavili godišnje izvještaje uputilo požurnice za dostavu. Obavljen je uvid u zaključene ugovore te dostavljene račune (na odabranom uzorku), provjereno je izvršenje rashoda za usluge pomoć u kući te je utvrđeno da se rashodi izvršavaju na temelju kontroliranih računa i u skladu s zaključenim ugovorima.

Planirani pokazatelji rezultata aktivnosti u 2023. (broj i izvršenje zaključenih ugovora o pružanju socijalnih usluga) su ostvareni, s obzirom na to da je zaključeno 45 ugovora više nego što je minimalno planirano.

Služba za inspekcijski nadzor planira i obavlja inspekcijske nadzore socijalnih usluga. Godišnjim planom rada za 2023. u Službi za inspekcijski nadzor planirana je provedba 1 300 inspekcijskih nadzora, a obavljeno je 1 070 inspekcijskih nadzora (676 redovnih, 146 izvanrednih te 248 kontrolnih nadzora). Prema vrsti pružatelja socijalnih usluga najveći broj nadzora proveden je nad udomiteljskim obiteljima (365 nadzora), obiteljskim domovima (296 nadzora), ustanovama (195 nadzora), pravnim osobama (151 nadzor), obrtima (23 nadzora) i ostalim vrstama pružatelja usluga (26 nadzora za rad bez licencije i 14 nadzora za djelatnost dadilja i organizaciju humanitarnih akcija). Nakon provedenih inspekcijskih nadzora, doneseno je 268 rješenja s mjerama i rokovima za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. S obzirom na počinjenje prekršaja, pri nadležnim općinskim sudovima podnesena su 74 optužna prijedloga te je doneseno 12 rješenja o zabrani pružanja socijalnih usluga. U Službi za inspekcijski nadzor zaprimljene su pritužbe vezane za rad pružatelja socijalnih usluga koje se odnose na neadekvatnu skrb zbog nedovoljnog broja radnika, nekvalificiranost zatečenih radnika, neadekvatne prostorne i higijenske uvjete te medicinsku skrb, fiksiranje korisnika i kršenje uputa vezano za epidemiološke mjere. Na temelju zaprimljenih pritužbi, provedeni su izvanredni inspekcijski nadzori. Najčešće utvrđene nepravilnosti u radu pružatelja socijalnih usluga u 2023. odnose se na pružanje neadekvatne zdravstvene brige i njege o zdravlju, nedovoljan broj zaposlenih radnika (medicinskih sestara i njegovatelja), nedostatan broj radnika s potrebnim kvalifikacijama, pružanje usluge većem broju korisnika od broja utvrđenog licencom, neprilagođenost prostora, postupanja koja nisu u skladu s odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (Narodne novine 76/14), od čega je najčešće humano sputavanje te drugo. O provedenim inspekcijskim nadzorima vodi se Očevidnik provedenih nadzora u koji se upisuju sve informacije o provedenom nadzoru, kao i preslika dokumentacije (zapisnici, rješenja, optužni prijedlozi i drugo.)

– Aktivnost Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

Rashodi za provedbu aktivnosti Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. planirani su u iznosu od 67.408.037,00 eura, a izvršeni su u iznosu od 61.761.672,94 eura. Vrijednosno najznačajniji rashodi u 2023. u okviru provedbe aktivnosti Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. odnose se na provedbu programa Zaželi u iznosu od 41.043.835,67 eura te je na temelju uzorka, odnosno uvida u pojedine ugovore i plaćanja, provjereno izvršenje rashoda navedenog programa.

Ministarstvo je upravljačko tijelo koje upravlja Operativnim programom i obavlja funkciju posredničkog tijela razine 1 vezano za odabir projekata za dodjelu bespovratnih sredstava na temelju provedenog otvorenog poziva za dostavu projektnih prijedloga. Hrvatski zavod za zapošljavanje je posredničko tijelo 2 te obavlja funkcije koje se odnose na kontrolu jesu li financirani proizvodi i usluge isporučeni, jesu li izdaci koje je korisnik prikazao u izvješćima stvarno nastali te udovoljavaju li nacionalnim pravilima i pravilima Europske unije tijekom cijelog razdoblja provedbe projekta. Također, prema potrebi obavlja kontrolu nastalih troškova na terenu. Prema Registru Provjera na licu mjesta za 2023. Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, izvršene su provjere u okviru navedenog Operativnog programa za 313 projekata.

Otvoreni poziv za dostavu projektnih prijedloga za provedbu programa Zaželi javno je objavljen i otvoren u razdoblju od 25. svibnja do 31. kolovoza 2022. Provodio se u okviru Specifičnog cilja 9.i.1. Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina te borba protiv svih oblika diskriminacije. Prijavitelji su bile jedinice lokalne samouprave, jedinice regionalne (područne) samouprave i neprofitne organizacije. U Pozivu je navedeno da predstavlja nastavak financiranja aktivnosti zapošljavanja teže zapošljivih žena na poslovima pružanja potpore i podrške za starije i nemoćne osobe. Potencijalni korisnici na temelju objavljenog Poziva na dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava dostavili su projektne prijedloge, proveden je odabir projekata te je Ministarstvo donijelo odluke o financiranju projekata, na temelju kojih su zaključeni ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava. Odabrani ponuditelji dostavljali su zahtjeve za nadoknadu sredstava s popratnom dokumentacijom (računima i dokazima o izvršenom plaćanju) Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, koji je dostavljao odobrene zahtjeve za plaćanje Ministarstvu.

U 2022. i 2023., na temelju objavljenog otvorenog poziva i sedam odluka ministra o financiranju odabranih projekata, u okviru programa Zaželi zaključena su 442 ugovora s korisnicima bespovratnih sredstava (gradovi, općine, udruge) u iznosu od 54.898.782,63 eura. Tijekom 2022. i 2023. ugovorena sredstva doznačena su korisnicima, a projekti su završeni do konca 2023. Ukupni rashodi programa Zaželi izvršeni su u iznosu od 50.409.425,80 eura, od čega u 2022. u iznosu od 9.365.590,13 eura te u 2023. u iznosu od 41.043.835,67 eura. Do konca 2023. izvršeni rashodi manji su od ugovorenog iznosa za 4.489.356,83 eura. Prema obrazloženju odgovorne osobe Ministarstva, do razlike između ugovorenog i isplaćenog dijela je došlo jer je dio troškova nastalih tijekom provedbe projekta neprihvatljiv, a ostvarene su i uštede jer dio korisnika nije utrošio sva ugovorena sredstva.

Ugovori u okviru Poziva Zaželi zaključeni su s korisnicima u razdoblju od kolovoza 2022. do ožujka 2023. te je provedba trajala od šest do osam mjeseci, ovisno o projektu. Prema obrazloženju odgovorne osobe Ministarstva, od 442 ugovora zaključena u okviru programa Zaželi, za njih jedanaest još nije odobren završni zahtjev za nadoknadu sredstava te se očekuju isplate ili povrati sredstava u 2024.

Javna nabava

Plan nabave za 2023. donesen je u prosincu 2022. za nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 21.002.452,28 eura bez poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV), a tijekom 2023. doneseno je osam izmjena i dopuna Plana nabave. Zadnjim izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023., donesenim u prosincu 2023., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 17.304.386,19 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 13.485.491,71 euro, jednostavnu nabavu 1.785.640,48 eura te izuzeća od javne nabave 2.033.254,00 eura.

Vrijednosno najznačajnija je peta izmjena i dopuna Plana nabave u kojoj je došlo do značajnijeg smanjenja ukupne planirane vrijednosti nabave zbog odustajanja od postupaka izvođenja radova na izgradnji novog paviljona Doma za odrasle osobe Ljeskovica, uređenja kuhinje Doma za odrasle Orehovica te izgradnje građevine za potrebe Dječjeg doma Vrbina, Sisak u ukupnom iznosu od 7.000.000,00 eura. Plan nabave te sve izmjene i dopune Plana nabave i Registar ugovora objavljeni su na mrežnim stranicama Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske te je poveznica za navedene mrežne stranice objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva, u skladu s odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22) te odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23).

Služba za nabavu obavlja poslove redovite nabave roba, radova i usluga, prikuplja i objedinjuje iskaze potreba ustrojstvenih jedinica na temelju kojih izrađuje godišnji plan nabave, priprema i izrađuje dokumentaciju za nadmetanje, priprema i zaključuje ugovore o javnoj nabavi, vodi registar ugovora te obavlja i druge poslove.

U 2023. ostvarena je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 10.013.896,86 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 7.305.534,77 eura, jednostavnu nabavu 1.498.235,09 eura te izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi 1.210.127,00 eura. Odstupanje ostvarene nabave od plana iznosi 7.290.489,33 eura. Odstupanje se najvećim dijelom odnosi na postupke javne nabave koji su započeli koncem 2023., a ugovori su zaključeni u 2024. u iznosu od 3.294.631,20 eura i na postupke javne nabave procijenjene vrijednosti od 2.600.318,93 eura, koji su započeti u 2023. te poništeni početkom 2024.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 20 ugovora o nabavi usluga u vrijednosti od 2.778.484,64 eura, za izvođenje radova zaključeno je šest ugovora u vrijednosti od 1.866.470,14 eura te je za nabavu roba zaključeno pet ugovora u vrijednosti od 275.895,61 euro bez PDV-a.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Ministarstvo je zaključilo jedanaest ugovora o nabavi roba i usluga u ukupnoj vrijednosti od 2.384.684,38 eura bez PDV-a.

Izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi korišteno je za nabavu izrade informacijskog sustava za jedinstvenu elektroničku evidenciju rada u iznosu od 1.210.127,00 eura bez PDV-a.

Nabava roba i usluga procijenjene pojedinačne vrijednosti do 26.540,00 eura, odnosno radova do 66.360,00 eura (jednostavna nabava) iznosila je 1.498.235,09 eura bez PDV-a, od čega se na usluge odnosi 1.228.355,78 eura (iz EU fondova financirano 462.258,00 eura), robe 188.664,21 euro te radove 81.215,10 eura.

Ministarstvo je u srpnju 2021. donijelo Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave koji se primjenjivao do 4. lipnja 2023., dok je od 5. lipnja 2023. u primjeni novi Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave. Novim Pravilnikom se, u svrhu poštivanja osnovnih načela javne nabave te zakonitog, namjenskog i svrhovitog trošenja proračunskih sredstava, uređuje postupak koji prethodi stvaranju ugovornih odnosa za nabavu roba, radova i usluga za koje se ne primjenjuju odredbe Zakona o javnoj nabavi. Novim Pravilnikom Ministarstvo je propisalo da se za nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti manje od 10.000,00 eura bez PDV-a elektroničkom poštom zatraži jedna ponuda. Za jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 10.000,00 eura propisano je da ministar odlukom imenuje stručno povjerenstvo za pripremu i provedbu postupaka jednostavne nabave. Poziv na dostavu ponude upućuje se najmanje na tri gospodarska subjekta. Poziv se može objaviti na mrežnim stranicama ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH).

Revizijom su obuhvaćena 24 postupka nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti nabave od 3.900.584,87 eura, od čega deset otvorenih postupaka javne nabave procijenjene vrijednosti od 3.613.295,90 eura te 14 postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 287.288,97 eura. Ukupno ugovorena vrijednost nabave u postupcima javne i jednostavne nabave obuhvaćenim revizijom iznosi 2.151.894,73 eura, a postupci su provedeni u skladu s propisima.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 12. veljače do 12. studenoga 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na financijsko poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 131. – 140.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave
2. Zakon o sustavu državne uprave (Narodne novine 66/19)
3. Zakon o proračunu
4. Državni proračun Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu (Narodne novine 145/22, 63/23 i 129/23)
5. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu (Narodne novine 145/22, 63/23 i 129/23)
6. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
7. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
8. Zakon o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22)
9. Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18)
10. Zakon o javnoj nabavi
11. Zakon o igrama na sreću
12. Zakon o socijalnoj skrbi

13. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17, 70/19, 98/19 i 141/22)
14. Zakon o udrugama (Narodne novine 74/14, 70/17, 98/19 i 151/22)
15. Zakon o „Zakladi Hrvatska za djecu“ (Narodne novine 82/15 i 80/22)
16. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine 56/22, 127/22, 58/23 i 128/23)
17. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
18. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
19. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
20. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
21. Pravilnik o sadržaju obrasca za podnošenje prijave na javni poziv, postupku pregovaranja, načinu i uvjetima sklapanja ugovora o pružanju socijalnih usluga u mreži socijalnih usluga
22. Pravilnik o mjerilima za pružanje socijalnih usluga (Narodne novine 110/22)
23. Pravilnik o provedbi postupka jednostavne nabave (srpanj 2021.)
24. Pravilnik o provedbi postupka jednostavne nabave (lipanj 2023.)
25. Etički kodeks državnih službenika
26. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
27. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
28. Uredba o poslovima s posebnim uvjetima rada u državnoj službi (Narodne novine 74/02, 58/08, 119/11, 33/13, 65/15, 2/17 i 63/21)
29. Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2023. godinu
30. Uredba o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 3/20)
31. Odluka o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (Narodne novine 37/16)
32. Odluka o Mreži socijalnih usluga (svibanj 2023.)
33. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (prosinac 2015.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Ministarstva.

Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, programi financirani u 2023. u dijelu koji se odnosi na aktivnost Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe – drugi osnivači i aktivnost Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. te javna nabava. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Ministarstva i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2021.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, programi financirani u 2023. u dijelu koji se odnosi na aktivnost Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe – drugi osnivači i aktivnost Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

– Poslovne knjige i financijski izvještaji

Koncem 2023. nefinancijska imovina u pripremi evidentirana je u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u vrijednosti od 132.722,81 euro. Odnosi se na sredstva koja je Ministarstvo 2003. uplatilo na žiroračun Grada Ivanić-Grada (dalje tekstu: Grad) za dovršenje i dogradnju objekta u vlasništvu Gradskog društva Crvenog križa Ivanić-Grad (dalje u tekstu: Crveni križ), za potrebe budućeg poslovnog prostora Centra za socijalnu skrb Ivanić-Grad.

Ministarstvo je s Gradom i društvom Crveni križ u rujnu 2023. zaključilo Sporazum o raskidu sporazuma o dovršenju i dogradnji zgrade Crvenog križa u Ivanić-Gradu (dalje u tekstu: Sporazum). Navedenim Sporazumom je utvrđeno da projekt dovršenja poslovnog objekta u vlasništvu Crvenog križa u Ivanić-Gradu nije realiziran te da ne postoji interes da se nastavi s realizacijom projekta. Također, Sporazumom je utvrđen omjer sredstava uložених u projekt, na način da Ministarstvo i Grad sudjeluju svaki s 50,0 % sredstava, a Crveni križ ne sudjeluje u podjeli troškova. Nadalje, Sporazumom je utvrđeno da je Grad, u skladu s preostalim neutrošenim sredstvima doznačenim za projekt i udjelom u nastalim troškovima, dužan Ministarstvu uplatiti iznos od 87.108,87 eura, što je Grad do konca 2023. učinio.

Iako je Sporazum kojim se odustaje od projekta dovršenja poslovnog objekta i regulira podjela troškova potpisan u rujnu 2023., Ministarstvo u poslovnim knjigama za 2023. nije isknjižilo nefinancijsku imovinu u pripremi u vrijednosti od 132.722,81 euro te je iskazana u Bilanci za 2023.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 17., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu kojom je propisano da je imovina resurs koji kontrolira proračun odnosno proračunski korisnici kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti.

Isknjiženje nefinancijske imovine u pripremi provedeno je u poslovnim knjigama u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2024.).

U poslovnim knjigama je evidentirano te u financijskim izvještajima za 2023. iskazano potraživanje u iznosu od 13.219,46 eura (dospjeli dug glavnice i zateznih kamata), na temelju ugovora o kupoprodaji stana na kojem je postojalo stanarsko pravo. Prema evidencijama Ministarstva, kupac dulje od tri godine nije uplatio niti jedan otplatni obrok. Iako je navedeno potraživanje dospjelo, u poslovnim knjigama nije proveden ispravak vrijednosti potraživanja.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 37. a, stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano, između ostalog, ako se s naplatom potraživanja kasni iznad tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %.

Skreće se pozornost da je odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23), na snazi od 30. prosinca 2023., a koji se primjenjuje u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025., propisana imovina te ispravak vrijednosti potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbom Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U Bilješkama uz Bilancu nisu navedeni podaci o vrijednosno značajnijoj imovini i obvezama, već je samo navedena ukupna vrijednost imovine te vrijednost obveza za rashode poslovanja. Također, nije dano obrazloženje o značajnim promjenama u stanju imovine i obveza koncem 2023. u odnosu na početak godine (imovina te obveze i vlastiti izvori su koncem 2023. manji za 48.829.791,51 euro ili 50,4 % u odnosu na početak 2023.).

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nije dano obrazloženje odnosno nisu navedeni razlozi odstupanja pojedinih prihoda i rashoda u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini. Na primjer, ostvareni prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u 2023. manji su za 18.785.542,38 eura ili 18,4 % u odnosu na ostvarene u 2022., prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi manji su za 25.628.095,42 eura ili 99,8 %, rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna manji su za 10.622.703,32 eura ili 19,0 %, rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade manji su za 10.756.483,15 eura ili 12,7 %, financijski rashodi manji su za 3.431.708,49 eura ili 82,9 %, a rashodi za subvencije manji su za 2.166.477,01 euro ili 65,0 % od ostvarenih u prethodnoj godini.

Odredbom članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, između ostalog, propisano je da je u Bilješkama uz Bilancu potrebno navesti podatke o vrijednosno značajnoj imovini i obvezama te objašnjenja o značajnim promjenama u stanju u odnosu na prethodno razdoblje. Odredbom članka 16. navedenog Pravilnika propisano je da je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti Bilješke uz Bilancu i Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

– Popis imovine i obveza

Koncem listopada 2023. ministar je donio Odluku o osnivanju povjerenstava za popis imovine, obveza i izvanbilančne evidencije za 2023. Središnje povjerenstvo za popis sastavilo je Izvještaj o obavljenom popisu imovine, obveza i izvanbilančne evidencije sa stanjem na dan 31. prosinca 2023.

Potraživanja za povrate od EU sredstava te obveze za povrat sredstava u državni proračun u iznosu od 2.159.105,83 eura u popisnim listama su navedene u zbirnom iznosu, umjesto prema pojedinačnim subjektima i iznosima (dužnicima i iznosima potraživanja, odnosno prema vjerovnicima i iznosima obveza).

Prema odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici na kraju svake poslovne godine moraju popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza iz prosinca 2015., između ostalog, određeno je da se u popisnim listama popisuju dugoročna i kratkoročna potraživanja i obveze, utvrđuje stvarno stanje te razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja, usklađivanjem podataka s vjerovnicima i dužnicima (razmjena izvoda otvorenih stavaka).

Skreće se pozornost da je odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je na snazi od 30. prosinca 2023., a koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuje od 1. siječnja 2025., na jednak način propisan popis imovine i obveza.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

Ministarstvo u Očitovanju navodi da je suglasno s Nacrtom izvješća o obavljenoj reviziji Ministarstva za 2023.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Ministarstva za 2021., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2023. provjereno je je li Ministarstvo postupilo prema nalogima i preporukama danim u prošlim revizijama, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošlih revizija i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2015., 2016., 2017. i 2021.	N	Poduzeti aktivnosti za donošenje provedbenih propisa prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi.	31. prosinca 2022.	provedeno
2.		2021.	N	Ponovno raspisati Javni natječaj za imenovanje ravnatelja Uprave za rad i zaštitu na radu u skladu s odredbama Zakona o sustavu državne uprave.	31. prosinca 2022.	provedeno
3.	Računovodstveno poslovanje	2021.	N	Uskladiti podatke o vrijednosti potraživanja za povrate od EU sredstava i potraživanja od udruga evidentiranih u glavnoj knjizi i pomoćnim evidencijama.	31. prosinca 2023.	provedeno
4.		2021.	N	Utvrđiti vrijednost dospjelih potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i u financijskim izvještajima iskazivati potraživanja prema stvarnom stanju dospelosti i obavljati ispravak vrijednosti potraživanja.	31. prosinca 2023.	djelomično provedeno
5.		2021.	N	Poduzimati mjere naplate za dospjela potraživanja u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	31. prosinca 2023.	provedeno
6.		2021.	N	Obaviti cjeloviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.	31. siječnja 2023.	djelomično provedeno
7.	Rashodi	2021.	N	Od pružatelja usluga pomoć u kući zatražiti dostavu izvješća o utrošku sredstava u skladu sa zaključenim ugovorima.	31. prosinca 2022.	provedeno
8.		2021.	P	U ugovorima koje zaključuje s pružateljima usluga pomoć u kući ugovoriti obvezu i rokove dostave izvješća o utrošku doznačenih sredstava u svrhu kontrole namjenskog trošenja sredstava.	31. prosinca 2023.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
9.	Imovina	2021.	P	S obzirom na to da Sporazum o dovršenju i dogradnji zgrade Crvenog križa u Ivanić Gradu iz 2003. nije u cijelosti realiziran odnosno da se odustalo od navedenog projekta, a Ministarstvo je sudjelovalo u financiranju u iznosu od 1.000.000,00 kn, preporučeno je nastaviti poduzimati aktivnosti kako bi se utvrdio konačan iznos neutrošenih sredstava koji Grad treba vratiti.	31. prosinca 2023.	provedeno

Obrazloženje danih naloga koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- U vezi s nalogom za utvrđivanje vrijednosti dospjelih potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i obavljanja ispravka vrijednosti potraživanja, Ministarstvo je utvrdilo vrijednost dospjelih potraživanja od prodaje nefinancijske imovine, ali za navedena potraživanja koncem 2023. nije obračunan i u poslovnim knjigama evidentiran ispravak vrijednosti. (redni broj 4.)
- U vezi s nalogom za obavljanje cjelovitog popisa imovine i obveza, popis nije u cijelosti obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza. Potraživanja za povrate od EU sredstava u iznosu od 2.159.105,83 eura, odnosno obveze za povrat sredstava u državni proračun u istom iznosu u popisnim listama su navedene u zbirnom iznosu, umjesto prema pojedinačnim subjektima i iznosima. (redni broj 6.)

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima Državnog ureda za reviziju koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Ministarstvo prihvaća status naloga i preporuka iz prošle revizije.